

Anna Tomková

Rozhovor s Jiřím Daňkem – sociálním pedagogem ve škole

V rozhovoru s Mgr. Jiřím Daňkem se dozvíme, co je aktuální náplní jeho práce, kterou v základní škole sám také iniciuje a rozvíjí v úzké spolupráci s dalšími členy pedagogického týmu a vedení školy. Reflexí své praxe přináší další nosné argumenty pro ustavení sociálního pedagoga jako plnohodnotné pedagogické profese a pro výraznější uplatnění sociálních pedagogů ve školách. Soubor otázek pro Mgr. Jiřího Daňka vznikl ve spolupráci s doc. Jitkou Lorenzovou.

Působíte jako sociální pedagog na základní škole. Jak jste se jím stal? Jak dlouho v této pozici pracujete?

Na pozici sociálního pedagoga působím od září roku 2014. K mé profesi sociálního pedagoga vedla zajímavá cesta plná náhod. Začala již na střední škole. Studoval jsem Střední průmyslovou školu v Břeclavi a byl jsem ubytovaný v domově mládeže. Zde se mi zalíbila představa být psychologem nebo vychovatelem, protože mě přitahovaly pomáhající profese založené na podpoře a pomoci druhým lidem, výchově a rozvoji osobnosti člověka. V posledním ročníku střední školy jsem se rozhodl změnit svoji volbu povolání. Studovat psychologii jsem se neodvážil, ale podal jsem si jednu přihlášku na studijní obor Vychovatelství a druhou na studijní obor Sociální pedagogika na Univerzitě Palackého v Olomouci. Co představuje obor sociální pedagogika jsem tehdy ještě příliš nevěděl. Osud tomu ale nejspíš tak chtěl a byl jsem přijatý pouze na sociální pedagogiku. Při studiu jsem postupně zjišťoval, kdo je sociální pedagog. Dávalo mi čím dál větší smysl prostřednictvím práce sociálního pedagoga ve škole a jeho sociálně pedagogickým působením ovlivňovat budoucí generace, pomáhat a podporovat druhé lidi.

Po ukončení bakalářského studia jsem se během letních prázdnin náhodou od své spolužačky z vysoké školy dozvěděl, že přerovská základní škola hledá sociálního pedagoga. Neváhal jsem a telefonicky jsem kontaktoval paní ředitelku této školy, která mi oznámila, že volám za pět minut dvanáct a pozvala mě na přijímací pohovor. Od té doby již osm let působím jako sociální pedagog na Základní škole Boženy Němcové v Přerově.

Základní škola Boženy Němcové má přibližně 240 žáků, které vzdělává dle školního vzdělávacího programu Škola pro všechny. Škola se nachází v blízkosti sociálně vyloučené lokality. Jsme tedy školou s vyšším podílem sociálně znevýhodněných žáků.

Hlavním programovým cílem školy je, aby prostřednictvím inkluzivního prostředí, metod učení, při kterých je žák aktivní, koordinací činností pedagogů v rámci školy i mezi školami a přizpůsobením vzdělávacího programu směrem k potřebám žáků ze školy odcházejí vzdělaní a kompetentní žáci, kteří se uplatní na středním stupni vzdělávání a trhu práce.

Pro mnoho lidí je to zatím neznámá pozice. Můžete přiblížit, komu a čemu konkrétně se na škole věnujete?

Ve škole se věnuji řešení výchovných a vzdělávacích problémů žáků, prevenci a intervenci rizikového chování, včetně odhalování a řešení šikany, a v případě potřeby vykonávám i krizovou intervenci. Věnuji se žákům s výchovnými nebo výukovými obtížemi a se sociálním znevýhodněním, žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, provádím sociometrická šetření s následnou intervencí.

Se žáky nejčastěji řeším jejich nevhodné chování ve škole, jako například odmítání pracovat ve vyučování, drzé či vulgární chování, konflikty mezi žáky a učiteli, vysokou absenci nebo záškoláctví. Někdy se žáky řeším i další rizikové chování, jako například kouření, užívání alkoholu či marihuany, krádeže nebo ničení cizího majetku, ale i jejich nejrůznější osobní a rodinné problémy. Většinou jde o rozhovor nebo poradenství, kde pomáhám žákům hledat řešení problémů, vhodný způsob komunikace, využívání volného času apod. V rámci těchto konzultací se také snažím se žáky provádět i nácvik sociálních a komunikačních dovedností.

Vyhledávám žáky ze sociálně znevýhodňujícího, zanedbávajícího a ohrožujícího prostředí. Žákům, kteří se nacházejí v tíživé situaci, poskytuji individuální pomoc a podporu.

Výchovně však pracuji se všemi žáky a pracuji s třídními kolektivy. Realizuji preventivní i intervenční programy zaměřené např. na rizika sociálních sítí, problémové hraní, domácí násilí, rozvoj sociálních dovedností a posilování zdravého klimatu ve třídě. Některé programy dělám ve třídách sám a na některých spolupracuji s metodičkou prevence a školní psychologou. Ve třídách občas realizuji se žáky komunitní kruhy na různá témata.

Také plánuji a organizuji různé školní aktivity a projekty s cílem zlepšit sociální vztahy mezi žáky, klima školy a tříd i prevenci rizikového chování a zdravého životního stylu, například Halloween, orientační běh, školní festival Dobrý skutek, nebo při těchto akcích různě pomáhám. Ve spolupráci s dalšími členy školního poradenského pracoviště realizuji adaptační kurzy pro 6. ročníky. Součástí mojí náplně práce jsou i další činnosti, například dozory, při kterých můžu

pozorovat chování dětí v odlišných situacích než ve výuce.

Věnuji se také zákonným zástupcům žáků. Rodičům nabízím řešení konfliktních situací, zabývám se rodinnou situací žáka, například nastavením domácí přípravy do školy, začleněním dítěte do třídního kolektivu, rodinnými problémy, které ovlivňují školní úspěšnost žáka, poskytuji sociálně pedagogické a sociálně právní poradenství ve škole i v domácím prostředí, podporuji žáky ohrožené školním neúspěchem a sociálním vyloučením rodiny. Rodičům poskytuji individuální konzultace v případech rizikového chování a problémového chování žáků a dalších problémů, které ovlivňují žáka. Poskytuji poradenství v oblasti spolupráce s dalšími subjekty.

Ve škole tak často vedu pohovory s rodiči nebo jsem na těchto pohovorech přítomný a zároveň se aktivně účastním výchovných komisí nebo případových konferencí¹, svolávaných zvláště orgánem sociálně právní ochrany dětí. Cílem těchto pohovorů a setkání je hledání a stanovení optimálního řešení a plánování společného postupu, který povede k naplňování potřeb dítěte a zlepšení situace rodiny.

Pravidelně nebo jednorázově navštěvuji rodiny žáků, abych je získal pro spolupráci se školou. Návštěvy v rodinách pak realizuji s nejrůznějšími konkrétními cíli, například za účelem pozvání rodičů do školy na pohovor, vyplnění a podepsání školních dokumentů nebo vyřízení vzkazů od třídních učitelů. V případě potřeby realizuji v rodinách sociálně pedagogické a sociálně právní poradenství. Zprostředkovávám pomoc odborných poradenských a zdravotnických pracovišť a jiných odborných zařízení.

V rámci návštěv v rodinách pomáhám identifikovat rodiče, kteří neplní své povinnosti, nezabezpečují dostatečně péči o děti nebo jejich výchovu a narušují nebo přímo ohrožují zdárný vývoj dítěte. V některých rodinách pak pravidelně monitoruji, jak rodiče plní či neplní své rodičovské povinnosti a zároveň se snažím zvýšit jejich sociální integraci a optimální fungování rodiny, a to zejména formou rozhovorů, vysvětlováním, zdůrazňováním, sociálně právním poradenstvím, poradenstvím v oblasti každodenních povinnos-

tí či rodičovských kompetencí nebo navázáním na další odborné služby.

Mezi mé další důležité činnosti patří i spolupráce s dalšími zainteresovanými orgány a organizacemi, zvláště s orgánem sociálně právní ochrany dětí, střediskem výchovné péče, Policií ČR, městským úřadem, zdravotnickými zařízeními, pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálním pedagogickým centrem, sociálními službami a neziskovými organizacemi. Ve škole vytvářím takzvaný case management, jehož cílem je tvorba a podpora podpůrné sítě pomoci, jehož součástí je i síťování.

Náplň práce a činnosti, které vykonávám, určuje ředitelka školy nebo ji o svých činnostech informuji.

Jak dlouho vám trvalo, než jste si vybudoval na škole pozici jako sociální pedagog? Musel jste překonávat nějaké obtíže?

Pozice sociálního pedagoga byla na mé škole vytvořena již v roce 2010. Hlavním důvodem zavedení této pozice na naší škole bylo vytvořit plnohodnotné školní poradenské pracoviště, a tím minimalizovat deficity vzniklé sociálním znevýhodněním, udržet romské žáky v hlavním vzdělávacím proudu a vytvářet pro ně ve škole podmínky, aby byli ve vzdělávání úspěšní.

Díky kolegům, kteří na pozici sociálního pedagoga působili přede mnou, jsem měl cestu budování své pozice jako sociálního pedagoga snazší. Přesto jsem musel překonávat řadu obtíží.

Jako sociální pedagog kladu důraz na budování partnerského vztahu se žáky, rodiči i pedagogy založeného na vzájemném porozumění a důvěře. Vždy nějaký čas trvá, než se takový vztah vybuduje, ale bez něj by práce sociálního pedagoga nebyla efektivní. Když jsem nastoupil na pozici sociálního pedagoga, první rok byl náročný a hodně času jsem věnoval seznamování a budování vztahů a důvěry.

Někteří žáci zkoušeli hranice, kam až mohou zajít a co si mohou dovolit, a s některými rodiči to bylo podobné. Ale když jsem o ně projevoval zájem, povídal si s nimi o různých věcech, byl upřímný a trávil s nimi čas, ať již ve škole nebo v jejich přirozeném prostředí, tak se mezi námi

postupně vytvářel vztah založený na respektu a důvěře a práce s nimi byla postupně méně náročná a vykonávání jednotlivých činností šlo mnohem snáz.

Také je nutno dodat, že činnosti sociálního pedagoga se rozvíjejí postupně, jak se seznamuje se školou a jak si vytváří prostor pro práci. Sociální pedagog zároveň určitým způsobem mění klima školy a přináší jiný pohled na situaci, a je tedy třeba, aby ostatní pedagogové byli ke změnám nakloněni. To se týká i způsobu práce se žáky, rodiči i učiteli, protože sociální pedagog přináší jiné metody a formy práce. Takže i přesto, že již před mým nástupem škola pozici sociálního pedagoga měla, jsem v některých situacích narážel i na nepochopení některých učitelů či pracovníků školního poradenského pracoviště. Bylo zapotřebí se všemi komunikovat, vyjasnit si kompetence a objasnit roli sociálního pedagoga. Můžu říct, že přibližně po dvou letech jsem si ve škole vybudoval pevnou pozici jako sociální pedagog.

Jaké konkrétně je vaše postavení jako sociálního pedagoga mezi ostatními pracovníky školy? Jak navzájem spolupracujete?

Jako sociální pedagog jsem součástí pedagogického sboru a školního poradenského pracoviště a důležitým partnerem všech pracovníků školy. Spolupráce s pedagogy – třídními učiteli i ostatními učiteli, asistenty pedagoga, vychovateli, s pracovníky školního poradenského pracoviště i s vedením školy – je při mých činnostech velmi důležitá z mnoha důvodů.

Pedagogům pomáhám při řešení každodenních situací a problémů, například při zprostředkování komunikace mezi rodinnou a školou, při zvýšené absenci žáků, zhoršení prospěchu a chování žáků. Poskytuji jim metodickou, informační činnost a konzultace při vztahových problémech ve třídách a při rizikovém a problémovém chování žáků. Zároveň pedagogům ve škole předávám informace o rodinném prostředí žáků, které jsou důležité pro jejich výchovně vzdělávací proces. Nabízím jim i možnost jít se mnou navštívit rodiny žáků. Spolupracujeme spolu i při zpracování zpráv na OSPOD, hlášení neomluvené absence apod. Účastním se všech pedagogických porad

a učitelé za mnou mohou kdykoliv přijít. Rovněž i já sám je dost často oslovuji a docházím za nimi do třídy. Všem pedagogům ve škole se snažím poskytovat podporu, ať už se jedná o konzultace, poradenství nebo jen vypovídání se, ale i možnost koučinku nebo hospitací.

Při mé práci je velice důležitá spolupráce s dalšími členy školního poradenského pracoviště.

Na naší škole máme kromě výchovného poradce a metodika prevence taky speciálního pedagoga a školního psychologa. Naše spolupráce je velice intenzivní. Se školním psychologem, speciálním pedagogem a metodikem prevence máme společnou pracovnu, což hodnotím velmi pozitivně, protože se neustále potkáváme. Zároveň máme k dispozici dvě další menší pracovny, které využíváme pro práci s dětmi. Někdy sice mé činnosti zasahují i do činností dalších pracovníků školního poradenského pracoviště, ale vždy na začátku školního roku se domlouváme na jednotlivých kompetencích a stanovujeme si i činnosti, při kterých budeme participovat a vykonávat je společně. V rámci školního poradenského pracoviště usilujeme o spolupráci, například při zpracování zpráv, vytváření a realizaci preventivních či intervenčních programů, při vedení pohovorů s rodiči a žáky, sdělujeme si informace, domlouváme se na tom, kdo co bude dělat, kdo koho bude kontaktovat, jak budeme postupovat apod. Protože jsem zároveň vedoucím školního poradenského pracoviště, tak koordinuji jeho činnost, svolávám a vedu porady.

Můžu si dovolit říct, že v našem školním poradenském pracovišti pracujeme jako výborný tým a spolupráce se všemi ostatními pedagogy ve škole je podle mého názoru na velmi dobré úrovni.

Co považujete na své práci za nejnáročnější a co vás na ní nejvíce naplňuje?

V některých případech se vyskytují bariéry v komunikaci s rodiči a i přes veškeré snahy se nedaří zlepšit spolupráci rodičů. Z tohoto důvodu u některých žáků pokračují a prohlubují se výchovné či vzdělávací problémy, nedaří se zlepšit rodinná situace a situace se táhne bez viditelné změny. Učitelé si za mnou chodí pro rady, ale někdy nám již docházejí nápady, jak situaci rodiny nebo cho-

vání žáků zlepšit. Někdy mě pak přepadá pocit bezvýchodnosti. To ve své práci považuji za nejnáročnější.

V mé práci mě nejvíce naplňuje, když vidím, jak se žákům něco daří nebo jak prožijí pěkný den v rámci zrealizované školní akce či programu nebo za mnou přijdou a sdělí mi, že se jim podařilo vyřešit něco, co je trápilo. Mnoho dětí prožívá náročné situace, pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí, z neúplných nebo nefungujících rodin. O to blahodárnější je pocit, když vidím, jak ve škole zažijí úspěch, radost a jsou spokojení. V takovou chvíli zároveň zmizí ten nepříjemný pocit z toho, co se zrovna nedaří.

Máte nějakou zpětnou vazbu od rodičů, žáků nebo od vedení školy na vaše působení?

Pedagogové, včetně vedení školy, žáci i rodiče si mého působení velmi cení.

Někteří rodiče mi často děkují za pochopení jejich situace, která se týká nejen školy a vzdělávání, ale například i bydlení či celkové životní situace, a za návrh jejího řešení. Mnohdy jsou rádi, když se zastavím u nich doma, uvaří mi kávu a povídáme si. Oceňují, že mají prostředníka mezi nimi a školou.

Od žáků mám také často pozitivní zpětnou vazbu. Nosí mi různá přáníčka, ukazují mi své výrobky a sdělují mi, že mě mají rádi. Žáci ve škole ví, že za mnou mohou kdykoliv přijít, vypovídat se a já je vyslechnu a pokusím se jim pomoci. Těší se, když k nim přicházím do třídy, baví je hry, které spolu hrajeme. Když se s nimi potkám venku, tak se ke mně vždy hlásí a zdraví mě. Podobně to mám i s našimi bývalými žáky, se kterými se vždy rád potkám.

Pedagogové jsou rádi, že se na mě mohou obrátit při řešení výchovných problémů žáků, vysokých absencí, při jednání s rodiči. Mohu se spojit s dalšími odborníky, když se jedná o orgán sociálně právní ochrany dětí, sociálně aktivizační služby nebo pediatrii. Také oceňují, že realizujeme školní akce nebo preventivní programy ve třídě.

Efektivnost našeho činění školního poradenského pracoviště se zobrazuje například v pravidelně dělaných SWOT analýzách nebo ve zpětných vazbách od pedagogů, které iniciuje vedení školy.

V jakých oblastech a dovednostech se potřebujete dál vzdělávat a jak to děláte?

Sociální pedagog se musí orientovat v mnoha oborech – v dětském světě, v prostředí rodin, školy, v podstatě v celém makroprostředí, protože celospolečenské poměry ovlivňují všechna další prostředí. Tato prostředí se nestále mění a vyvíjejí, přinášejí stále nové situace, mnohdy ze dne na den. Proto je potřeba na sobě stále pracovat a dále se vzdělávat. Po vysoké škole jsem absolvoval řadu dalších odborných kurzů zaměřených například na rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků, krizovou intervenci, komunikační dovednosti, zvládání psychické zátěže, agrese, práci se třídou, rodiči. Absolvoval jsem i koučovací výcvik a pravidelně se účastním odborných konferencí. V současné době jsem frekventantem sebezkušenostního výcviku KVP (komplexní výcvik prevence) ve vedení tříd a skupin osobnostního rozvoje. Vzdělávám se také četbou odborné literatury, časopisů a metodických příruček.

Když se podíváme na obecnější otázky, myslíte, že sociální pedagog by měl být na každé škole?

Práce sociálního pedagoga je velmi pestrá a ve školách má jistě své místo. V posledních letech se podle mé zkušenosti a dostupných zdrojů, se kterými se průběžně seznamuji, socioekonomická situace rodin neustále zhoršuje, což se odráží ve špatném well-beingu dětí a ve zvyšujícím se výskytu rizikového chování. To přináší řadu starostí pedagogům i rodičům. Ve školách můžeme v současné době zaznamenat nárůst problémů, zejména vzrůstající míru agresivity u dětí i rodičů, záškoláctví a další výchovné problémy a rizikové chování. Klade se větší důraz na kvalitu a profesionalitu efektivních preventivních programů, práci s třídním kolektivem a je také kladen důraz na inkluzivní vzdělávání. Zvýšená podpora je aktuálně potřebná také kvůli dopadům nedávných i současných energetických, hospodářských, politických, bezpečnostních a sociálních krizí, které se promítají do duševního zdraví i chování žáků ve škole, ale též do well-beingu dospělých. Nejde přitom jen o sociálně oslabené rodiny, ale i rodiny, kde probíhá

rozvod, kde jsou děti ve střídavé nebo náhradní rodinné péči či děti s odlišným mateřským jazykem atd. Vzrůstá tak potřeba řešení problémů, které negativně ovlivňují výchovně vzdělávací proces žáků, ale nemají řešení jen v pedagogické práci se samotným žákem, protože jejich příčiny leží v rodinném zázemí žáků, sociálním a kulturním charakteru jejich rodiny a okolí. K řešení takových problémů je nutné využívat specifické sociálně pedagogické metody a postupy nejen na úrovni žáka, ale také na úrovni jeho zákonných zástupců, širší rodiny a komunity.

Proto je práce sociálního pedagoga, jejíž náplň zahrnuje především tvorbu a realizaci programů zlepšujících klima školy, včasnou detekci sociálně znevýhodněných žáků, cílené intervence a individuální konzultační činnost s cílem minimalizovat nepříznivé dopady sociokulturního znevýhodnění na vzdělávací dráhu žáka, ve škole, tak důležitá. Včasná intervence sociálního pedagoga a spolupráce s rodinou prokazatelně snižují školní neúspěšnost žáka, zabraňují předčasnému ukončení studia, minimalizují záškoláctví a snižují vznik výchovných problémů a rizikového chování žáků. Pozice sociálního pedagoga může tedy škole i samotným žákům a rodičům mnoho nabídnout, protože získají cenného partnera.

Sociální pedagog může učitelům i vedení školy přinést větší důvěru ze strany rodičů a žáků, přispět k pozitivnímu klimatu tříd i školy, zefektivnit včasné odhalování problémů a následnou intenzivní práci s rodinou. Působení sociálního pedagoga ve škole zmírňuje zátěž zejména třídním učitelům při řešení obtíží žáků a jejich chování, ale i pokud jde o administrativu. Učitelé také díky sociálnímu pedagogovi získávají jiný úhel pohledu na situace žáků a jejich rodin. Působení sociálního pedagoga ve škole může zvýšit celkovou úroveň školy, může se zlepšit spolupráce nejen s rodiči, ale i s dalšími aktéry mimo školu. Sociální pedagog může být nápomocen vedení školy i při získávání finančních prostředků pro činnost školy podáváním grantových a projektových žádostí. Z těchto všech důvodů se domnívám, že by pozici sociálního pedagoga měla mít každá škola.

Kde vidíte hlavní problémy kolem zavedení této pozice do škol?

Hlavní problém vidím v nízkém povědomí ředitelů škol a dalších pedagogických pracovníků o poslání a obsahu práce sociálního pedagoga. Často totiž nevědí, co je náplní práce sociálního pedagoga, případně s čím jim může pomoci.

Největším problémem je dle mého názoru legislativní neukotvení a nevhodně nastavené financování této pozice. Pokud se ředitel rozhodne ve škole zavést pozici sociálního pedagoga, musí nalézt způsob financování, které bývá nejčastěji prostřednictvím krátkodobých dotačních titulů či projektů, popřípadě z prostředků od zřizovatele. S tím se pojí časově náročná projektová dokumentace, která některé ředitele odradí. Navíc není zaručena kontinuita financování i po skončení projektu, takže mnohé školy o pozici sociálního pedagoga přišly. Z důvodu legislativního neukotvení se často objevují potíže s platovým zařazením, smlouvami, nastavením náplně práce a dalšími pracovněprávními vztahy.

Neukotvení sociálních pedagogů v zákoně o pedagogických pracovnících hodnotím velmi negativně, protože se stále pohybujeme v začarovaném kruhu. Tento stav vnáší nesystémovost a nevyrovnanost do skladby školního poradenského pracoviště, protože ostatní členové poradenského pracoviště školy jsou pedagogičtí pracovníci, včetně školních psychologů. Sociální pedagogové jsou jako nepedagogičtí pracovníci diskriminováni v pracovněprávní rovině, promítající se do finančního odměňování i nároku na řádnou dovolenou či studijní volno, a zároveň se potýkají s problémy, jako je nejasně definovaná náplň práce a vymezení kompetencí. Sociální pedagog je vnímán jako nepedagogický pracovník a objevují se názory, že vzhledem k tomu, že není oficiálně pedagogickým pracovníkem, nemůže samostatně v rámci výchovy a vzdělávání pracovat se třídou. Se třídou může dle MŠMT pracovat pouze pod dohledem pedagogického pracovníka. Setkal jsem se i s názorem jednoho ředitele, který tvrdil, že sociální pedagog jako nepedagogický pracovník nemůže samostatně s žákem pracovat vůbec. To vnímám jako velké degradování pozice sociálního pedagoga, pro-

tože v činnostech sociálního pedagoga je práce s třídním kolektivem či žákem stěžejní. Práce s žákem a se třídou je pro výsledek práce sociálního pedagoga nejdůležitější.

Tím, že sociální pedagog není zařazen do zákona o pedagogických pracovnících, nemají sociální pedagogové dostatečnou podporu, musí stále bojovat o svou pozici a obhajovat svoji roli ve školách.

Co by mohli udělat samotní sociální pedagogové pro to, aby se prosadili jako společensky ceněná profese?

Nejlepším způsobem je vykonávat práci sociálního pedagoga, jak jen nejlépe mohou. A zároveň být vidět a slyšet, aktivně se účastnit konferencí, odborných setkání, představovat svoji práci, sepisovat příklady dobré praxe apod. Tím nejlépe ukáží, v čem spočívá smysl sociálně pedagogické činnosti a role sociálního pedagoga. Někteří sociální pedagogové již touto cestou jdou a usilují o prosazení se mezi společensky ceněné profese. Za to jim patří velké poděkování.

Jste spoluzakladatelem Asociace sociálních pedagogů České republiky. Co očekáváte od jejího založení a jaké ohlasy na její činnost už nyní máte?

Před založením Asociace sociálních pedagogů jsem vnímal, že neexistuje mnoho možností, jak a kde mohou sociální pedagogové sdílet své zkušenosti, zážitky i své obavy a starosti. V otázkách ukotvování funkcí a činností sociálního pedagoga ve školách nebylo doposud dostatečně nasloucháno odborníkům z praxe, ani sociálním pedagogům a studentům oboru na vysokých školách. Přitom jsem cítil jejich velký potenciál, kterým mohou přispívat k rozvoji sociální pedagogiky v praxi. A hledal jsem prostor, kde by mohli tento potenciál dále využít. Z těchto důvodů jsme založili profesní organizaci, která sdružuje jak lidi z praxe, tak studenty i akademické pracovníky. Společně tak můžeme reflektovat aktuální potřeby sociálních pedagogů a sociální pedagogiky v České republice a aktivně se podílet na jejich uspokojování.

V rámci činnosti Asociace aktivně usilujeme o rozvoj sociální pedagogiky v praxi, včetně le-

gislativního ukotvení profese sociálního pedagoga v zákoně o pedagogických pracovnících. Jednáme s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, ale i s dalšími subjekty, které ovlivňují podmínky výkonu činností sociálních pedagogů, podáváme koncepční, metodické a další návrhy příslušným státním orgánům a institucím.

Pro sociální pedagogu, školy, popřípadě další organizace připravujeme konzultační, metodickou a informační činnost, včetně vydávání informačních, metodických a odborných publikací souvisejících se sociální pedagogikou v praxi. V plánu máme také pořádání konferencí, kulatých stolů a dalších odborných aktivit. Chceme naplňovat naši vizi, která vychází z potřeby založení Asociace sociálních pedagogů a spočívá v poskytování inspirace a vzdělávacích, pracovních i osobních

příležitostí. Chceme, aby se o schopnostech, dovednostech a myšlenkách pouze nemluvilo, ale byly opravdu skutečné, hmatatelné a realizované. Asociaci jsme založili v dubnu 2022 a už máme na její činnost pozitivní ohlasy. Lidé nás vnímají jako příležitost ke změně jak v legislativním ukotvení, tak i v lepším vnímání pozice sociálního pedagoga, jako možnost mít kolem sebe kolegy, se kterými je možné sdílet své zkušenosti, radosti i strasti a být si navzájem nápomocní. Kdo jsme, co řešíme, co nabízíme nebo se kterými důležitými organizacemi se nám už podařilo navázat spolupráci, se čtenáři časopisu Komenský mohou dozvědět víc na našich webových stránkách (<https://www.asocp.cz/>).

Děkuji za rozhovor.

Poznámky

- 1) Případová konference dává možnost koordinovat aktivity v souladu se zájmem dítěte a vytvořit otevřený a přístupný systém pomoci a podpory. Jedná se o setkání žáka, jeho rodiny, blízkých osob a odborníků.

Mgr. Jiří Daněk

Vystudoval sociální pedagogiku na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Od roku 2014 pracuje jako sociální pedagog na Základní škole Boženy Němcové v Přerově, kde od roku 2018 vykonává zároveň funkci vedoucího školního poradenského pracoviště a je členem školské rady. Od roku 2019 ve škole působí i jako učitel tělesné výchovy pro 2. stupeň a vykonává funkci jednoho z koordinátorů žakovského parlamentu. Od roku 2019 působí rovněž v neziskové organizaci Kappa-HepI v centrech pomoci a bezpečí a pomoci pro rodiny. Vykonává lektorskou činnost pro Pedagogickou fakultu a Cyrilometodějskou teologickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci. Je jedním ze zakladatelů Asociace sociálních pedagogů České republiky, kde vykonává funkci předsedy.

Kontakt: danek.konzultace@seznam.cz